

Formandens mundtlige beretning

Kære medlemmer

Det er en vild tid! Verden står fortsat i brand og jeg kan ikke mindes, at verden nogensinde har været mere usikker. Trump er utilregnelig og har netop det, som sin helt egen ledelsesstil. Han bedriver splitting på højeste politiske niveau, styrer pr. dekret og har et mildest talt alternativt forhold til fakta, hvilket ofte udbasuneres på hans eget sociale medie med det stærkt misvisende navn "Truth Social". Det er uhyggeligt, at George Orwells klassiker '1984' nærmest 1:1 beskriver vor tid i dag. Her hedder Big Brothers propagandaministerium ikke Truth Social, men Sandhedsministeriet. Begge vender op og ned på alt, for når man kan påstå alt, hvis er så sandheden? Når fakta ignoreres, og modsigelse ikke finder sted, bliver det et trosspørgsmål, og føreren bliver kult.

I tænker sikkert, ok kære formand kunne du komme ned fra din høje hest og tale om lærerne i Ballerup? – vi hører rigeligt om Trump. Det skal jeg nok - og jeg vil efter bedste evne forsøge at binde det hele sammen, så det giver mening. Helt grundlæggende har jeg svært ved at begribe, hvordan vi er havnet her? For det er jo ikke kun i USA (.....)en ganske massiv politisk højredrejet bevægelse drevet af frygt og konspirationsteorier har magten i Ungarn og Italien og AFD og Le Pen er på fremmarch i Tyskland og Frankrig.

I sådan en tid mener jeg, at vi lærere står med en af samfundets allervigtigste opgaver. Vi skal som lærerstand rejse os og gøre alt, hvad vi kan for at bekæmpe dårskab og uvidenhed og fremme viden, kundskaber og færdigheder, der kan understøtte og udvikle elevernes kritiske sans og demokratiske forståelse og deltagelse. Og vores undervisningsminister er med os her. Se bare her:

I Weekendavisen kalder Tesfaye direkte lærerne for "åndsfyrster", der kan tale om, hvordan Danmark blev til og hvad der er værd at forsvare. Selvom citatet snyder. Så er udgangspunktet heldigvis ikke nationalisme og fædrelandskærlighed, men folkeskolens formålsparagraf, hvor der står: *Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.*

Det er glædeligt, at der er kommet fornyet fokus på formålsparagraffen, for den er vigtig med mange smukke formuleringer. Vi skal give eleverne lyst til at lære, fortrolighed med dansk kultur og historie, forståelse for menneskets samspil med naturen og andre kulturer. Vi skal skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Et sådant formål kan vi godt være stolte af! Men vi skal også passe på, at de bevingede ord herfra ikke anvendes i patriotisk fædrelandskamp. Folkeskolens formål er større og vigtigere end som så og må ikke bruges til politiske formål – for så går det galt. Se bare på Rusland og andre diktaturstater, hvor fædrelandskærlighed krydret med militærhyldest-og træning bliver indoktrineret fra barnsben. Nu er der heldigvis et godt stykke vej fra undervisning i AK47 med Wagnergruppen som spændende gæstelærere og så åndsfrihed og demokrat, men der er altså noget i mig, der stritter, når Undervisningsministeren taler om indre forsvarslinjer og Trivselskommissionen anbefaler, at karakterdannelse skal ind i formålsparagraffen.

Det er svært det her. For på den ene side er de karaktertræk, som man ønsker at styrke, absolut centrale, ønskværdige og mere eller mindre nødlidende i disse tider, men på den anden side skurrer det i mine ører, når man peger på det enkelte barns mentale oprustning som vejen frem. Det grundlæggende budskab lyder: Vi skal nok hjælpe dig, men tag dig nu sammen! Bliv et bedre menneske!

Jeg er også lidt betænkelig ved den nærmest betingelsesløse bekendelse til fællesskabet, som jeg i øvrigt selv har gjort mig skyldig i. For nok er fællesskabet alfa og omega i ikke blot børns, men alle menneskers liv, og guderne skal vide, at det skranter i skolen. Men fællesskab er ikke pr. definition et gode. det står og falder selv sagt med, hvad det er, man er fælles OM. For vedholdenhed, ansvarsfølelse og tro på egne evner er knap så attråværdigt, hvis det man er fælles om fx, er nazisme. Det her bliver en lidt mærkelig overgang, for jeg vil ikke kæde nazismen sammen med folkeskolereformen, som er det næste jeg vil tale om.

Det er trods alt ikke så lang tid siden at socialdemokraterne, der nu mener, at lærerne skal være åndsfyrster, gennemtrumfede en folkeskolereform, hvor vi lærere og vores elever skulle deltage i en absurd politisk konkurrere mod resten af verden

og i særlig grad Kina om at kunne lære mest muligt på kortest mulig tid. Det gik som bekendt ikke så godt og fagligt set, står vi nu et dårligere sted end før 2014.

Så der er brug for en indsats og hvis jeg skal vælge, vil jeg trods alt hellere være åndsfyrste end fodsoldat i konkurrencestaten. Hvis vi så også kunne få en fyrstelig løn, ville det hele måske se lidt bedre ud. Vi mangler jo karrieremuligheder i folkeskolen og måske kunne man få et ekstra løntrin efter 16 år og gå fra titlen overlærer til åndsfyrste – det kan da et eller andet.

Ligesom Tesfaye mener jeg faktisk, at vi har behov for en åndelig oprustning, for som han så malende beskriver det, så skal vi tale mere om Grundtvig end om TikTok - og sidstnævnte har der været for meget af ”i vores børns hjerter”. I disse tider er kampen mellem Grundtvig og Tik-Tok nok ulige, men budskabet er væsentligt. Hvad holder vi skole for? Og hvad er vores vigtigste opgave?

Hvis vi skal bibringe eleverne viden, kundskaber, færdigheder og samtidig lyst til at lære og fordybe sig, så kræver det en undervisning af høj kvalitet. Og her bliver vi udfordret fra flere kanter:

Man skal ikke underkende, at de mere end 10 års fokus på læringsmålsstyring og elevprogression har haft en enorm betydning for vores folkeskole, og nu står vi så på kanten af en ny skolereform med det knap så sexede navn – Folkeskolens kvalitetsprogram.

Jeg tror, at noget af det man har lært fra implementeringen af folkeskolereformen i 14’ er, at det hele ikke skal komme på en gang og det må for guds skyld ikke hedde en reform. Nu kommer kvaliteten sådan snigende år for år. Jeg ved ikke, hvor mange af jer, der har opdaget, at første del af kvalitetsprogrammet allerede er i gang i dette skoleår.

Vi er også i den bløde afdeling, hvor det mest konkrete på skoleniveau er penge til bedre faglokaler, fjernelse af intelligenstest, en styrket indsats for de 10% fagligt mest udfordrede i dansk og matematik og forsøg med onlineundervisning.

Helt generelt, så er reformen opdelt i 3 overordnede kategorier. Frisættelse og styrket indflydelse til skolebestyrelserne, mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever samt ro og rammer. Jeg vil fokusere på frisættelsen

Vi er langt fra den eneste faggruppe, der skal frisættes. I 2025 vil en sand reformstorm ramme på stort set alle vigtige kommunale områder: Der er en ældrereform, en sundhedsreform, socialreform, ungdomsuddannelsesreform, Universitet -og professionsuddannelsesreform, beskæftigelsesreform og flere endnu. Det er i sandhed et år med store kommunale udfordringer og forandringer. Samtidig er det kommunalvalg og vi vil gøre vores til, at kommunalpolitikkerne prioriterer folkeskolen.

Frihed er som bekendt et dobbeltsidet begreb. For frihed til noget er også frihed fra noget og hvad er friheden egentlig værd, hvis ressourcerne er knappe? – så får friheden mere karakter af ansvarsforskubbelse fra stat til kommune. I Esbjerg og Holbæk har man draget både positive og negative erfaringer fra frihedsforsøget, der slutter til sommer.

Det har været enormt positivt i begge kommuner, at man har oplevet værdien af at tale om pædagogik på skolemøder. Der har været en følelse af at have fået det pædagogiske ansvar tilbage. Her er det et fælles træk, at ledelsens tilgang og vilje til reel involvering har haft enorm betydning for, i hvor høj grad lærerne har følt sig inddraget og dermed haft ejerskab til de igangsatte initiativer. Husk på, at I som samlet lærergruppe har magten til at få ting til at flyve, men også til at falde. Lige nu står vi igen i en reformtid og denne gang er der mere rum til indflydelse end sidst. Det rum skal I udnytte, men det kræver, at vi taler sammen og I støtter jeres tillidsvalgtes mandat med tydelige tilkendegivelser på for-medmøder og faglig klub. Det er så vigtigt at I møder op og bidrager med jeres synspunkter, for som I kan se, er der nok at forholde sig til.

Ballerup Lærerforening er et fællesskab og sammen er vi stærke – uden er vi intet. Både politikere og ledelse ved godt, at vi generelt har et højt fremmøde til vores GF og det betyder noget, når jeg sidder som jeres repræsentant på kommunalt niveau. Det samme gælder for vores tillidsrepræsentanter på skoleniveau. De står ofte i svære positioner med modstridende hensyn. Jeg kan ikke understrege nok, hvor vigtige de er for vores forening.

I Esbjerg og Holbæk var det hyppigste frihedsinitiativ afkortning af skoledagen og konvertering til tolærertimer. Erfaringerne herfra er udelukkende positive både fra elever, der oplever, at lærerne er mere glade og har mere tid til dem, og lærere der

oplever at kunne levere en bedre kvalitet både ift. varierende undervisning, faglighed og relationsdannelse.

Desværre var begge kommuner udsat for besparelser samt ny skolestruktur i løbet af frihedsforsøget og det tager ligesom lidt af luften ud af forsøget, når rigtig mange tolærertimer forsvinder undervejs. Det er som sagt ikke så fedt at have friheden til at spare.

Næste skoleår er den understøttende undervisning væk og med inspiration fra Holbæk og Esbjerg skal den kortere skoledag konverteres til tolærertimer – eller det arbejder vi for, at den skal – for i Ballerup er der en betydelig risiko for, at man vælger en pædagog frem for en lærer, som den anden pædagogisk uddannede i klassen. Det viser historikken i hvert fald, for som en distriktsskoleleder sagde på et møde med os tillidsvalgte, så betyder de mange udfordringer med elevernes mistrivsel, at vi har brug for flere pædagoger. Jeg kunne ikke være mere uenig.

Som I kan se grafen, så fortsætter tendensen fra tidligere år med flere pædagoger og færre lærere. De blå dobbeltpile viser, at der i efteråret 2019 og 2023 var det samme antal elever, men 34 færre lærere og 19 flere pædagoger. I dette skoleår er elevtallet steget med 67 elever, vi er blevet 7 flere lærere og hele 18 pædagoger mere. Denne udvikling er helt skæv! Og den taler ind i en tendens, hvor man på ledelses- og forvaltningsniveau mener, at flere pædagoger er svaret på folkeskolens udfordringer i Ballerup. Og den allerstørste udfordring ved vi alle - er inklusion.

I juni besluttede kommunalpolitikkerne, at fordi man var lykkedes med at holde de specialiserede udgifter i ro, og man på det tidspunkt havde brugt ca. 10 mio. kr. mindre end forventet, så flyttede man permanent 9 af millionerne til det almene område for at styrke dette. Det er prisværdigt og vidner om politikere, der gerne vil prioritere almenområdet. Her er det så op til skolerne at forvalte midlerne som de finder bedst muligt. Dette viser med al tydelighed at "bedst muligt" fra ledelsesperspektiv er endnu flere pædagoger eller 4G'ere.

På Danmarks Lærerforenings kongres var Mia Lodberg fra Esbjerg på talerstolen. Hun fortalte, at hun har en dreng i sin 2. klasse, som er rigtig sød, sjov og charmerende. Han vil en hel masse, løbe rigtig hurtigt, lege. Han er en god ven med de andre børn, men der er krudt i ham og kan være lidt svær at styre – i kender godt typen. Han har også et meget moderne sprog, som kan være sådan lidt svært at forstå. Han siger fx underlige ting som skibidi toilet ohio sigma og shake rizzler gyatt – Mia forstår ikke, hvad han mener, men synes altså, at han er rigtig sød. Han har dog også liiiidt svært ved at koncentrere sig og er lidt for afhængig af sin mobil, hvor han hele tiden vil vise hende videoer med folk, der kommer til skade på sjove måder, men han vil jo rigtig gerne og han er altså virkelig sød....Det er bare lige det, at han er 20 år gammel og hendes nye teammakker. (.....)

Vi skal insistere på faglighed og kunne vi så ikke slippe af med begrebet tovoksenordninger. Det at være voksen er ikke en kvalifikation i sig selv – det er bare noget man bliver....Nogen hurtigere end andre

I Ballerup bliver tæt på 20% af alle undervisningslektioner varetaget af ikke-uddannede. Det er en fordobling på 10 år. Lærerne er den vigtigste profession i folkeskolen, og det kan simpelthen ikke være rigtigt, at vi bliver færre og færre lærere og læreruddannede i Ballerup.

Og det er ikke fordi, der mangler viden. Talrige undersøgelser fra de seneste år viser, at uddannede lærere har en stor betydning for elevernes læring. Det økonomiske råd viste i 2022, at en god lærer kan løfte elevernes karakterer i afgangsprøven med to karakterpoint og en god lærer karakteriseres blandt andet ved at være læreruddannet. Undersøgelsen viser også, at lærerens bidrag til elevernes faglige udvikling er vigtigere end andre faktorer som eksempelvis mængden af undervisningstimer eller klassestørrelse.

I 2023 viste en registerbaseret undersøgelse, at gode lærere kan løfte elevernes trivsel og at det påvirker elevernes trivsel negativt, hvis de undervises af en lærer uden læreruddannelse.

I 2024 er betydningen af lærernes baggrund blevet undersøgt af Danmarks Evalueringsinstitut og også her er konklusionen, at elevernes karakterer og trivsel påvirkes negativt, når de undervises af en ikke-uddannet lærer fremfor en uddannet

og lærerne peger også selv på, at det har negativ betydning for såvel elevernes faglige udvikling og trivsel, som lærernes egne muligheder for at levere god undervisning, når deres kollegaer ikke har en læreruddannelse.

Jeg har haft møde med borgmesteren og formanden for Børne-og skoleudvalget omkring denne udvikling, som vi mener kan aflæses i elevernes faglige niveau, der falder. Et tal, der i særlig grad generer borgmesteren er, at andelen af elever i Ballerup, der får 02 i dansk og matematik er faldet fra 94,7% i 2019 før corona til 87% i 2024 efter corona. I samme periode er elevernes karaktergennemsnit faldet fra 7,5 til 7. Det taler ind i en national tendens, hvor både PISA, TIMMS og PIRLS-målinger dokumenterer faldende faglige resultater, og her er der altså brug for flere lærere, men ikke lærere der styrer på test og karakterer.

Selvom jeg fremdrager det her, så er det fordi, det er så svært at blive hørt uden at kunne dokumentere en udvikling med tal. Jeg ville ønske, at der kom styrket fokus på undervisningens kvalitet og kompleksitet, hvor målet i højere grad er, at vi lærer for livet og ikke for skolen som der står i DLF's logo. Vi skal heller ikke lære for samfundet, som øget praksisorienteret undervisning er et udtryk for.

Argumentationen for forandringer i skolen må **ikke** have rod i, at vi mangler håndværkere eller soldater for den sags skyld. For som den hollandske uddannelsesprofessor, Gert Biesta siger: "Hvis du vil have "realistiske læringsmiljøer", hvor folk lærer "brugbare ting", så er det noget, vi allerede har haft: De blev kaldt miner og fabrikker og børn kan sagtens lære at blive gode minearbejdere". Vi skal noget helt andet med den offentlige undervisning. Vi skal gennem undervisningen møde verden gennem fagene og de muligheder, der ligger for at vende elevernes sjæl væk fra dem selv mod noget større og her har kunsten en skabende kraft, som vi skal fordybe os i.

I efteråret var jeg, Vibe og borgmesteren til Skoleforum i anledning af DLF's 150 års jubilæum. Her talte Svend Brinkmann netop om dette. Vi skal hjælpe eleverne med at vende blikket udad mod verden og væk fra dem selv. Hartmut Rosa – en tysk filosof – taler om resonans som begreb, hvor man opnår fuldt gehør og erfaringer med at høre hjemme i en levende verden, der interagerer med én selv. Man er altså en del af noget større end en selv. Hjemme – ude -hjemme. Næsten ligesom et eventyr. Den tilgang kræver ro og evne til fordybelse. En evne som i øvrigt er blevet

stærkt forringet i løbet af de sidste 20 år. Den amerikanske psykologiprofessor, Gloria Mark har målt, at vores koncentrationsevne på en skærm er faldet fra 3 minutter, hvilket i forvejen ikke var specielt højt til kun 47 sekunder i dag. Vi er blevet mere mentalt trætte, hvilket i dag er den hyppigste årsag til at gå til lægen.

Stressniveauet har aldrig været højere, og forklaringen er, at vi lever i en, hyper kompleks verden, hvor vores hjerner udfordres over en bred kam. Vi kender udfordringerne fra lærergerningen, men også uden for arbejdslivet udfordres vores mentale kapacitet. Lige fra at skulle navigere i 18 forskellige IT-systemer med forskellige adgangskoder til skraldesortering i 10 spande, og samtidig er valgmulighederne stærkt forøget, hvor man tidligere gik ned i en butik, hvis man fx skulle have en ny emhætte og fik tilbudt 3 valgmuligheder, skal man nu selv være ekspert på nettet og læse bedst i test, inden man kan vælge mellem hundredvis af emhætter, derudover fylder de store komplekse verdensudfordringer, som klima- og sikkerhedspolitik, der må siges at være lige vigtige, men også virker direkte kontraproduktivt mod hinanden. Den slags lægger beslag på vores mentale kapacitet gennem et strukturelt styrket individuelt ansvar, som lige nu kan ses gennem individuelle boykot af amerikanske varer.

Brinkmann har en anden væsentlig pointe: Vi skal passe på med at simplificere det komplekse. For pædagogik og undervisning er i sin essens broget og kompleks og prøver man at rense den for at finde "best practice" eller den "rene pædagogik" piller man ved noget centralt. Det er faktisk årsagen til, at han ikke bare har skrevet én, men hele tre bøger med titlen "uren pædagogik 1,2 og 3". Som lærerstand skal vi reagere på en "hvad virker bedst"-pædagogik og i stedet tale kompleksiteten op. Og I ved hvad jeg taler om, for dét, der umiddelbart lykkes i 7.a kan ikke bare overføres til 7.b.

Ballerup Kommune havde for år tilbage et mærkværdigt slogan. "Det handler om mennesker" daaa. Men lige netop her passer det faktisk meget godt, for når elever interagerer med hinanden og lærerne om det fælles tredje – undervisningen - opstår der hele tiden nye situationer, der kalder på nye handlinger, der igen skaber nye handlinger osv.

Nu har jeg lige citeret 3-4 eksperter fra den pædagogiske psykologis verden, filosofien og den naturvidenskabelige. Jeg nævner dem, fordi jeg grundlæggende har

respekt for andre professioner og uddannelser og jeg synes, at man bliver klogere af at lytte til dem, men jeg ville ønske, at der var mere respekt omkring lærerprofessionen, når det handler om vores arbejde.

Lærer, Anders Thorsen laver hver år sin absurde liste med en opsamling over emner, som skal på skoleskemaet. I løbet af de 8 år han har samlet forslagene sammen, er det blevet til lidt mere end 600 forslag – af dem er kun et enkelt blevet til et fag – teknologiforståelse. Mest af alt vidner det om, at der er stor interesse for folkeskolen, men også, at det er et lidt for nemt at sende løsningen mod folkeskolen, når kompleksiteten eller frustrationen er stor. Det er altid underholdende at gå på opdagelse i folks forslag. Af de mere bizzarre af slagsen, kan jeg nævne: Bælgfrugter, kurdere og svinelever med bløde løg. Det var ikke et forslag til en absurd kannibalistisk madret, men tre uafhængige forslag.

Det taler også ind i en tendens, hvor andre end lærere mener at vide bedre end jer, der rent faktisk har sin gang på en folkeskole og underviser. Kerneopgaven burde være rodfast i pædagogik og didaktik, men er i stigende grad blevet koloniseret af økonomer, jurister, forskere, psykologer og psykiatere, interesseorganisationer – og ikke mindst politikere. Mange af disse aktører mangler den grundlæggende forståelse for undervisningens kompleksitet, skolens daglige virkelighed og elevernes behov.

Et væld af kommissioner og ekspertgrupper, har i løbet af de sidste par år, bidraget med gode råd, anbefalinger og professorale vejvisninger til skolen og lærernes undervisning. Jeg satte mig for at finde ud af hvor mange ekspertgrupper folkeskolen enten er eller har været omfattet af for nylig - og det er et ret vildt antal. Udover fagfornyelse handler det om alt fra ro og orden til høj begavelse, matematik, karakterskala og inklusion. På denne side er det kun et udsnit, men alle ekspertgrupper er kendetegnet ved, at der er ganske få – om overhoved nogen lærere blandt eksperterne.

En selvstændig pointe er, at det i en frihedsdagsorden kan være svært at få ørenlyd, når der så mange stemmer med holdninger til folkeskolen.

I Ballerup har vi allerede mærket konsekvenserne af friheden til at forkorte skoledagen. I februar besluttede politikerne, at skoledagen for børnehaveklasserne skulle forkortes til minimum, fra 25 lektioner til 20. Vi afgav høringssvar, hvor vi argumenterede for en bevarelse af skoledagens længde, da vi faktisk mener, at skoledagen også kan blive for kort, men sådan gik det desværre ikke. Beslutningen har skabt en enorm usikkerhed blandt børnehaveklasselederne, for hvordan skal deres arbejdstid nu sammensættes? Skal de på BFO, i 1.klasse, 2. klasse, skal de resterende 5 lektioner være en fleksibel pulje, der muliggør ture ud af huset, som nu ikke kan lade sig gøre, eller skal de ned i børnehaven og være brobyggere. Alt er i spil og alt er muligt.

Vi ved dog, at det ikke kommer til at gå ud over børnehaveklasseledernes løn, men det er også det eneste, der er sikkert. Vi opfordrer til, at I hjælper børnehaveklasselederne med at få deres situation sat på dagsorden. For det virker ærligt talt ikke som om, at flertallet af ledelserne har taget det rigtig alvorligt. Det er særdeles uheldigt, at man fx på en skole kan læse om beslutningen nede i en AULA-besked, der i øvrigt var sendt til alle, og hvor det primære var en information om omlægning af møder.

Alle skoler har haft en oplevelse af utilfredsstillende kommunikation og inddragelse, men det er som sagt ikke for sent endnu. Det er lige nu, at der er mulighed for at påvirke lokalt, hvordan man kan finde en meningsfuld løsning, der tilgodeser alle. Og det er nok ikke så nemt, for i det kommunale budget er man også bundet af at se nærmere på den samlede skolestart, hvilket man burde have gjort inden denne beslutning. For hvad med PIIS-pædagoger? Skal de være mindre tid i skolen – det mener vi. Og hvordan vil det påvirke antallet af tolærertimer i 1. klasse til klasselærerne, hvis børnehaveklasselederne lægger lektioner her?

Vibe og jeg har bragt dette videre både til det politiske niveau og forvaltningen og som udløber heraf er der indkaldt til en række fokusgruppemøder med os samt 4 andre fokusgruppeinterviews med hhv. dagtilbuds-, BFO-, børnehaveklasseledere, forældrerepræsentanter og PPR med henblik på at nå omkring alle interessenter.

I år ét vil det ganske givet være meget forskellige modeller, man kommer frem til ude på skolerne og forhåbentlig har forvaltningen lært, at frihed og ansvar bør følges ad og skal understøttes af ordentlige processer, hvor tid og reel medinddragelse er de

vigtigste forudsætninger. Og politikerne skal vide, at en høringsfrist på 14 dage ikke duer ikke.

I 2027 kommer de nye fagplaner, som netop har sit udspring i formålsparagraffen. Nu skal fokus rykke fra elevprogression til indholdsprogression. Det kan synes som en mindre ting, men det er et ret fundamentalt perspektivskifte fra udgangspunkt i den enkelte til det fælles indhold. Jeg vil opfordre jer til at bruge denne anledning til at sætte pædagogik og didaktik til debat igen ude på skolerne. I Esbjerg og Holbæk gav det som sagt god energi at tage drøftelsen om, hvordan vi holder skole og en væsentlig pointe er, at det behøver man sådan set ikke være frikommune for at gøre. Der er intet til hinder for at drøfte fagplaner og formålsparagraf og hvad betyder det mere konkret hos os?

Og belært af de uheldige erfaringer med børnehaveklassen, så er det nødvendigt, at I har pædagogiske drøftelser om, hvad den understøttende undervisning skal konverteres til og her kommer timebank og skoleplan på dagsordenen.

For det første, så har reformen titlen "folkeskolens kvalitetsprogram" – heraf er selve formålet at øge undervisningens kvalitet. Det er derfor en meget god rettesnor at have i baghovedet, når man lokalt skal hjælpe ledelsen til at træffe kloge beslutninger – og den kloge leder lytter selvfølgelig til lærerne.

Ressourcerne til timebanken kommer fra afskaffelsen af den understøttende undervisning + midler til et fagligt løft af de 10% fagligt svageste elever.

En vigtig opmærksomhed i Ballerup er, at fordelingen af ressourcer til den understøttende undervisning nu er 65% til lærere og 35% til pædagoger. Den fordeling mener vi skal fortsætte.

Samtidig har politikerne besluttet, at disse ekstra midler til de 10% fagligt svageste skal fordeles kommunalt, hvilket betyder, at Baltorpskolen vil få en større andel af disse midler, da 1/3 af de 10% fagligt svageste elever går her.

Som I kan se, kan ressourcerne bruges til lidt af hvert. Vi har selvfølgelig en interesse i, at der prioriteres lærerstillinger. Derfor har vi brug for, at I argumenterer imod en styrkelse af BFO, kompetenceudvikling og nye undervisningsmaterialer. Ikke fordi det ikke kan give god mening, men de midler mener vi skal komme et andet sted fra – ikke fra lærernes undervisningstid.

Når I drøfter trivsel- og inklusionsfremmende indsatser samt holddannelse og co-teaching, så husk den lærerfaglige vinkel. Faglig trivsel og tid til relationsdannelse bør gå hånd i hånd. Trivselsdelen skal ikke være adskilt og fx ugentlig pandekagebagning på klub. Så kommer eleven jo aldrig tilbage til klassen. Vi er en skole!

Læg også mærke til, at man rent faktisk godt kan prioritere en længere skoledag med ekstra undervisning. Det kunne fx være idræt på Hedegårdsskolen eller andre indsatser, der lokalt giver mening.

De nederste grønne firkanter skal skolen forholde sig til og husk formålet i lovgivningen er at styrke undervisningens kvalitet!

Inklusionen er med afstand den opgave, der udfordrer undervisningens kvalitet mest. Heldigvis oplever lidt over halvdelen af lærerne i Ballerup, at de lykkes med at skabe en god undervisning for alle elever, men 38% siger både og - og 9% mener, at de lykkes dårligt. Samtidig oplever over halvdelen af jer, at mulighederne for at skabe og få støtte til inkluderende undervisning er blevet forværret i løbet af de sidste 5 år. Hele 83% af jer svarer, at I har flere elever i klassen, der ikke modtager den støtte, de har behov for. De fleste af jer har 3-5 elever i klassen med støttebehov, der ikke imødekommes og næsten 1/3 har 6-10 elever eller flere. Det er jo fuldstændig vanvittigt!

Lige nu sidder jeg i 2 ud af 4 arbejdsgrupper, der omhandler omstillingen af økonomien fra det specialiserede til det almene. Ordet omstilling er væsentlig i den sammenhæng. Det er altså ikke en besparelse, men det betyder ikke, at det er uden problemer. Overskrifterne på de to arbejdsgrupper er henholdsvis "Et almenområde, der kan mere for flere" og "Alle i fællesskab i skolen". Hold da op. Kan I mærke, hvordan vi danser henad fællesskabets lyksalige sti.

I den forbindelse synes jeg da, at vi skal tage børnebrillerne på, og iklæde os et venligt og imødekommende mindset og så virker det at lægge hovedet medfølgende på skrå.

Det er bare lidt svært at være sådan helt tunet ind og i øjenhøjde, hvis man har 6-10 elever i klassen, som skal ses dybt ind i øjnene, kombineret med en personlig og helt

særlig, motiverende dialog, der kan animere eleven til at gå i gang med den opgave, som allerede er forklaret for hele klassen forinden.

Jeg bliver så træt, når jeg i den ene arbejdsgruppe hører en teamleder fra PPR udtale, at der virkelig er behov for et kulturskifte, så lærernes børnesyn ændres fra at første prioritet er det faglige til at første prioritet er det relationelle. For alle børn skal mødes lige der, hvor **de** er. Jeg oplever, at den slags bekvemme og hellige synspunkter ofte indfinder sig, når man er ganske langt væk fra praksis – trygt bag et skrivebord i sikker afstand fra de 6-10 elever, som læreren frustreres over ikke at kunne nå i sin undervisning.

For der er desværre en overordentlig tydelig sammenhæng mellem at overveje at forlade lærergerningen, hvilket 64% har overvejet inde for det sidste år, og årsagen som 71% peger på, at der er elever, der ikke får den hjælp de skal have i klassen.

Når så mange bliver så stærkt påvirket af, at elever i klassen ikke får den støtte de har brug for, så er det nok ikke børnesynet den er gal med – men mulighederne for lykkes med det.

Langt de fleste lærere oplever afmagt, når inklusionsudfordringerne spidser til og de ikke lykkes med at levere en undervisning, de kan stå inde for. Og jeg har endnu til gode at se, at det nogensinde har hjulpet et menneske i afmagt, at han eller hun bare skal ændre sit mindset, se lidt lysere på tingene og fx prøve på at række ud i stedet for at skælde ud.

Jeg bliver i øvrigt lidt grundforvirret af at sidde i to arbejdsgrupper med enslydende børnevenlige titler, der samtidig arbejder så modsatrettet. For mens man i den ene arbejdsgruppe er dybt inspireret af Lillehammermodellen, hvor alle specialtilbud nedlægges og ressourcen herfra omdannes til et mere inkluderende almenområde med co-teaching, så arbejder den anden gruppe ud fra et mere bevarende perspektiv, hvor pladsudfordringerne på Hedegårdsskolen er den brændende platform ift. at fordele gruppeordningerne ud på andre skoler og i samme ombæring se på, hvad man kan gøre ved Ordblindeinstituttet og tale/høre-klasserne på Rugvænget. Jeg tror godt jeg ved, hvad I mener, men her ville det være skønt, hvis I har nogle perspektiver, som jeg kan bringe videre.

Jeg tror mest på, at det bevarende perspektiv gennemføres, da jeg ved, at det politiske niveau ikke mener, at alle elever kan inkluderes i almenområdet, men den samtidige bevægelse mod, at almenområdet skal inkludere flere, forsvinder ikke.

Hvis den bevægelse skal foregå, så er det en vigtig grundforudsætning, at der tilføres flere midler end blot det omstillingen koster, for vi har et presset almenområde. Som kommunens egen analyse af den specialiserede indsats i almenområdet konkluderede, så kan almenområdet ikke inkludere flere elever med de nuværende ressourcer og fysiske rammer. Men hvad skal vi så? Uanset hvilken vej kommunen vælger at gå, så efterspørger lærerne i Ballerup flere tolærertimer, bedre tid til relationsdannelse, lavere klassekvotienter og bedre forberedelsestid.

Det er også værd at lægge mærke til, hvad lærerne ikke efterspørger. Jeg kan fx ikke se vejledning fra PPR nævnt her, hvilket forklares ud fra et andet spørgsmål fra undersøgelsen, der viser at tæt på 80% af lærerne ikke oplever, at hjælpen fra PPR er realiserbar i praksis. Den positive vinkel er, at der må siges at være plads til forbedring.

I 2024 fik Ballerup Kommune fik tildelt 40 millioner kroner over 4 år til en styrkelse af PPR. Vi fik i øvrigt alle de penge fra Undervisningsministeriet, da vi er blandt de 10 kommuner i landet med lavest socioøkonomisk indeks. Vi ligger nr. 9 på denne mærkværdige rangliste og jeg må ærligt sige, at det overrasker mig faktisk. Jeg troede ikke at Ballerup var så socialt udfordret – det er måske fordi jeg bor i Egebjerg og ikke i Grantofte. Nå uanset hvad, så betyder det mange nyansættelser i PPR og vores politikere har ovenikøbet prioriteret, at disse nyansættelser skal være faste og det er tiltrængt for i 73% af Ballerups klasser går der elever der venter på hjælp fra PPR og 66% oplever, at der går mere end en måned mellem kontakt til PPR og indsats.

Lige nu er man i fuld gang med at ansætte nye psykologer, pædagogiske vejledere og logopæder. Politikerne i Ballerup bakker op om at bevare ressourcerne efter 2027 i håbet om, at det kan forbedre kompetencerne i almenområdet og øge inklusionen.

Et sådant tiltag vil altid blive holdt op imod lærernes efterspørgsel af flere tolærertimer. I arbejdsgruppen "PPR tæt på" ser man på, hvordan samarbejdet mellem PPR og skolen kan forbedres og komme helt ud i klasserummet. Heri ligger der et væld af problemstillinger: Hvordan kan man få PPR til at bevæge sig fra at

være mest konsultative til at være med i klassen til at gennemføre og evaluere de indsatser, man bliver enige om – samtidig med at de har en anden rolle end at være den ”ekstra” lærer eller observatør.

De flere PPR-medarbejdere vil forhåbentlig gøre, at man kommer i bund med de mange underretninger, børnefaglige undersøgelser, og PPV’er, der skal tages hånd om. Det administrative arbejde betyder, at mange PPR-medarbejdere ikke kan bruge lige så meget tid i almenområdet, som de rent faktisk ønsker. Med flere hænder bør afstanden til hjælpen blive kortere, men som tallene her bag mig illustrerer, så betyder den stigende mistrivsel også mere arbejde for PPR.

Det at så mange lærere oplever hjælpen som ikke realiserbar handler givetvis også om, at PPR bliver presset fra det sundhedsfaglige område, hvor diagnoser ofte er udgangspunktet for hvilke individuelle hensyn, der skal tages til den pågældende elev. Forældrene kommer med samme perspektiv og sagsbehandlere kan med barnets lov i hånden argumentere for, at der skal lyttes til barnets perspektiv. Alt dette styrker et individorienteret perspektiv, som fungerer ganske dårligt i en klassesammenhæng, hvor der typisk er 24 andre børneperspektiver, som læreren også skal tilgodese – for barnets lov gælder jo for alle og der bør ikke være nogle børneperspektiver, der er vigtigere end andre. Det tror jeg er vigtigt, at vi især husker sagsbehandlerne på, for vi har efterhånden modtaget en del knap så positive henvendelser omkring kommunens flagskib –Sammenhængende borgerforløb. Her arbejdes tværfagligt sammen, hvor udgangspunktet er borgeren – i vores tilfælde eleven. Resultaterne er generelt gode, men på vores område konflikter det individuelle syn med det fælles og der kan af og til blive besluttet indsatser her, som er helt urealistiske at gennemføre i en klasse. Vi har kommunikeret dette videre og ledelsen deler heldigvis også vores synspunkt her.

Alle disse nye medarbejdere skal jo også have løn. Som mange af jer sikkert ved, opsigde Ballerup Kommune i sommeren 2023 vores lokalaftale for løn med PPR. Det er blevet effektueret i dette skoleår. Jeg kan ikke komme nærmere ind på det her, andet end, at vi har ualmindeligt svært ved at komme igennem med en ny lønaftale. Grundet dette har vi svært ved at rekruttere og hele denne situation har skabt en fuldstændig unødvendig usikkerhed i medarbejdergruppen. Det er konfliktfyldt, men forhåbentlig kan vi også her komme ind på et samarbejdsspor.

Og apropos svære processer, så synes jeg lige, at I skal se denne procesplan. Den blev jeg første gang præsenteret for på et møde med kommunen i december. Når man ser sådan en plan, så ved man, at nu brænder lokummet og, der er nogen, der haft meget travlt med at levere på noget, som sikkert skulle have været gjort for længe siden. Det handler om den politiske beslutning om at nedlægge modtageklasserne og omlægge modtageundervisningen til basisdansk på distriktsskolerne. Den stakkels skolekonsulent har knoklet med at finde en kvalificeret løsning på rekordtid.

Situationen har ellers været kendt længe og blev efter pres fra os udskudt et år, da man ikke havde en kvalificeret løsning klar. Det mener man så, at man har nu. Den 12. maj skal ca. 10 modtageelever udsluses til basisdansk på Skovlunde Skole og den 26. maj skal nogenlunde samme antal elever udsluses til Skovvejens Skole. Måløvhøj og Hedegårdsskolen skal kun have en enkelt elev hver, så det går nok, men Baltorpskolen skal modtage ca. 30 elever til august. Den vågne tilhører vil opdage, at udslusningen ifølge planen her skulle have været igangsat pr. 1 marts. Det var man ikke klar til, da man i planlægningen havde taget for givet, at modtageklasselærerne selvfølgelig ville følge med opgaven ud på de andre distriktsskoler. Selvom både jeg og snart forhenværende distriktsskoleleder Henrik Rømer gjorde opmærksom på, at det mente vi ikke, at man kunne gå ud fra, så blev planen fastholdt indtil Merete den konstituerede distriktsskoleleder for Hedegårdsskolen gentog budskabet igen og understregede, at de godt kunne finde plads til dem på Hedegårdsskolen både i indeværende skoleår og næste. Hovedargumentationen er, at Hedegårdsskolen er den skole med flest tosprogede og dermed har man et stort behov for DSA-lærere.

Et krisemøde blev holdt. For det viste sig, at FGU, som skulle modtage eleverne, der er over 14 år ved ankomst, slet ikke havde personale og havde fået at vide, at de først skulle være klar til august. På foranledning af en erfaren modtagelærer undersøgte jeg om det nu også var lovligt at sende modtageelever på FGU. Ballerup Kommunes jurister mener, at det kan man godt, men DLF's jurister mener ikke, at det er foreneligt med folkeskoleloven. Lige nu afventer vi svar fra Undervisningsministeriet. I mellemtiden fastholder kommunen FGU-planen og det sidste jeg har hørt er, at det skal ske i maj. Jeg håber vi får svar inden, så vi ikke skal trække i land på en allerede gennemført beslutning.

Samtidig står især distriktsskolerne overfor en stor udfordring. For det er langt fra alle skoler, der har lærere med DSA-kompetencer. Fx har Baltorpskolen ingen, men har dog ansat to i dette forår. I kredsbladet har jeg efter bedste evne beskrevet lovgivningen og forskellene mellem modtageklasse og basisdanskundervisning. Det er vigtigt at vide lidt om, når nu nyankomne elever begynder direkte på basisdanskhold på distriktsskolerne. Grundlæggende skal den nyankomne elev tilknyttes en almenklasse, men skal gradvist udsluses hertil fra basisdanskholdet til flere og flere fag, alt efter hvor det giver mening.

Det er vigtigt at huske på, at der faktisk medfølger flere ressourcer end, der er til de nuværende modtageklasser, men opgaven kræver sit, og der er gråzoner - og definerer egentlig mening? Ved uenighed er det i sidste ende skolelederen.

Og når jeg nu taler om ledelse, så står vi i en ret så speciel situation. Gitte Graatang, mangeårig distriktsskoleleder på Skovvejens Skole blev sygemeldt på baggrund af en sand forældrestorm. Grundet forældrenes utilfredshed med en sag valgte størstedelen af 6. årgang at holde deres børn hjemme. Klager i en lind strøm havnede på forvaltningens og politikernes bord og en ny leder skulle konstitueres. Både ledelse og medarbejdere var frustrerede over den måde skolen blev fremstillet på og forvaltningen besluttede, at Henrik Rømer, snart forhenværende distriktsskoleleder på Hedegårdsskolen, skulle hentes ind for at få situationen under kontrol.

På Henrik Rømers vagt opstod en ny forældrestorm. Denne gang på 5. årgang og inspireret af 6. årgangs forældres tilgang valgte mange af forældrene at holde deres børn hjemme. Læren er tilsyneladende, at hvis man lægger nok pres på, så sker der noget. Nu har Henrik Rømer fået nyt job og Baltorpskolens distriktsskoleleder, Kirsten Weiland, skal tage hånd om skolen frem til sommer. Det er for at sige det mildt et tumultarisk forløb og jeg håber, at lærerne på Øst og Vest kan finde fælles fodslag i, at de er hovedårsagen til, at Skovvejens Skole fortsat er en god skole med dygtige lærere uanset, hvad forældre måtte mene. Jeg er jo selv forælder på 9. årgang og er superglad for jeres indsats.

Og nutidens forældre klager mere end tidligere. De er måske også mere engagerede, hvilket er positivt, men når selvindsigten er lav og handlekraften høj, så har vi udfordringerne. Set i lyset af ovenstående sag med forældreklager, har vi en fælles

interesse i, at politisk indblanding i skolesager skal undgås. Det må kunne løses lokalt og med hjælp fra forvaltningen, hvis det er påkrævet.

Samtidig kan vi også se en stigning i antallet af personsager, hvor en forældreklage er den udløsende faktor, og desværre er der også her en sammenhæng mellem forældre, der råber højt, skriver til borgmesteren eller danner en gruppe på Facebook. I sådanne sager bliver ledelsen lusen mellem to negle og nogle gange fyrer ledere lærere for at undgå forældres brok – også i Ballerup. Både skolelederforeningen og DLF mener, at vi har brug for et bedre regelsæt på dette område.

Jeg bliver simpelthen nødt til at afslutte min beretning et lidt bedre sted. Med OK24 blev kompetencefonden en realitet og der lukkes op for ansøgninger lige om lidt d. 1. april. På mandag har jeg møde med distriktsskolelederne, så vi er enige om, hvordan vi kommer omkring det lokalt.

Grundlæggende gælder det alle på vores overenskomst. Det er kurser med udgangspunkt i fagene eller tydeligt fagfokus. Man kan søge kurser af op til 6 dages varighed eller 48 timer. Skolen kan søge vikardækning og man får tid til kursustid + transport. Det skal være et reelt ønske fra medarbejderen. Ledelsen kan således ikke beslutte, at man skal afsted i et kursus i fx et anerkendende børnesyn, da det hverken har rod i et fag eller egeninteresse.

Skolen skal selv afholde 20% af udgifterne, hvilket kan være den største hindring for at komme afsted, da både ledelse og tillidsrepræsentant skal godkende ansøgningen. Vi tænker dog, at man som ledelse står med et forklaringsproblem, hvis en lærer, der ønsker faglig opkvalificering i et fag afvises grundet økonomien.

Og apropos økonomi, så står Danmark et bundsolidt sted. Finansministeren har for fjerde gang fundet en masse dejlige penge i det såkaldte økonomiske råderum. I løbet af de sidste to år er der fundet omkring 50 milliarder, man ikke vidste man havde. Desværre skal en væsentlig del bruges på forsvar og det er ikke ligefrem her, man har de bedste indkøbs erfaringer.

Se bare her: Der var de der nye krigsskibe, hvis kanoner ikke fungerede, så var der regnefejlen, der forsinkede droneindkøb for milliarder koks med moms. Så var der spionflyet Tårnfalken, der ikke kunne flyve så røg der 3 milliarder på forkerte

helikoptere, så var der de splinternye motorbåde, der ikke kunne klare høje bølger og til sidst Elbit-sagen. Men det skal gå stærkt og når Mette Frederiksen siger, køb, køb, køb og samtidig, at der vil blive begået fejl, så ved vi at det bliver dyrt. Her er det så heldigt, at vi har et nærmest magisk råderum, der bare bliver ved med at give.

Jeg kunne dog godt tænke mig, at der blev lukket op for råderummet, så det ikke kun blev kastet ud på krudt, kugler og absurd store erstatninger til minkavlere, men også investeringer i velfærd, tidligere pensionsalder og skole - og hvis det kniber med råderummet kunne man jo bremse nogle af de planlagte skattelettelser.

Grunden til at råderummet bliver ved med at overraske er, at beskæftigelsen er steget mere end forventet. Efterspørgslen efter arbejdskraft er faldet og inflationen er blevet lav igen.

Ballerups økonomi er også sund. For tredje år i træk ligger vi nr. 1 i landet som årets bedste erhvervskommune. Også her er flere kommet i arbejde og kommunens økonomi er kernesund. Det er kommunalvalgsår og netop i sådant et år, har vi mulighed for at påvirke de politiske beslutninger. Socialdemokraterne går til valg på, at de gerne vil bakke op om klasselærerrollen, hvilket jo er glædeligt. Vi har en god relation til de lokale politikere og har en klar forventning om, at der kommer flere midler til skolerne i Ballerup. Vores vigtigste opgave er, at det resulterer i flere lærerstillinger, men vi kan kun gøre det sammen med jer og med jeres opbakning. Vi er stærke i fællesskab!

Nu er min mundtlige beretning til ende. Tak for opmærksomheden!